

ข่าวสารด้านการเกษตรสหภาพยุโรป

สถานการณ์ | กฎระเบียบ | แนวโน้มในตลาดอาหารและสินค้าเกษตรยุโรป

ฝรั่งเศสเริ่มบังคับใช้กฎระเบียบ การติดฉลากแหล่งที่มาของ เนื้อสัตว์และนมในอาหารแปรรูป

การติดฉลากแสดงประเทศแหล่งกำเนิดของอาหารระดับสหภาพยุโรป

กฎระเบียบการให้ข้อมูลอาหารแก่ผู้บริโภค (Food Information to Consumer : FIC) ของ EU บังคับให้อาหารหลายกลุ่มต้องแสดงข้อมูลประเทศแหล่งกำเนิดไว้บนฉลาก (country of origin labelling : COOL) เพื่อแจ้งให้ผู้บริโภคทราบ ได้แก่ น้ำผึ้ง ผักและผลไม้ น้ำมันมะกอก สินค้าประมงและสัตว์น้ำเพาะเลี้ยง

สำหรับอาหารจำพวกเนื้อสัตว์ การแสดงแหล่งกำเนิดจะมีรายละเอียดมากกว่าอาหารกลุ่มอื่น โดยเนื้อวัวและผลิตภัณฑ์จากเนื้อวัวต้องแสดงประเทศแหล่งกำเนิด (place of birth) ประเทศที่เลี้ยงดู (rearing) และประเทศที่ฆ่าสัตว์ (slaughter) นับตั้งแต่ปี 2545 ส่วนเนื้อสัตว์ 4 ชนิด ได้แก่ สุกร แกะ แพะและเนื้อสัตว์ปีกทั้งแบบสด แช่เย็นและแช่แข็ง EU บังคับให้ต้องแสดงประเทศที่ผลิตหรือแหล่งที่มาของสินค้า (country of origin or place of provenance) เริ่มตั้งแต่เดือน เม.ย. 57

อาหารกลุ่มอื่นๆ เช่น เนื้อสัตว์ชนิดอื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นมและผลิตภัณฑ์จากนม อาหารไม่แปรรูป อาหารที่มีส่วนประกอบเพียงอย่างเดียวหรืออาหารที่มีส่วนประกอบใดเกินกว่า 50% การติดฉลากแสดงประเทศที่ผลิตหรือแหล่งที่มาของสินค้านั้นขึ้นอยู่กับความสมัครใจ (voluntary) ของผู้ประกอบการเป็นหลัก

การแสดงผลประเทศแหล่ง กำเนิดของอาหาร

การบังคับแสดงข้อมูลประเทศแหล่งกำเนิดของอาหารมีทั้งข้อดีและข้อเสีย โดยผู้บริโภคมีโอกาสรับทราบข้อมูลเพิ่มเติมขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางเลือกในการตัดสินใจเลือกซื้ออาหาร แต่ในอีกด้านหนึ่ง การบังคับติดฉลากแสดงประเทศแหล่งกำเนิดจะทำให้ผู้ผลิตมีต้นทุนเพิ่มขึ้นและอาจทำให้ประสิทธิภาพในการตัดสินใจเลือกซื้ออาหารจากแหล่งที่มาได้แย่ลง รวมทั้งอาจส่งผลทำให้การไหลเวียนของการค้าระหว่างประเทศถูกบิดเบือนไป

อย่างไรก็ดี หากประเทศสมาชิกเล็งเห็นว่าการแสดงแหล่งที่มาของอาหารกลุ่มอื่นนอกเหนือจากที่ EU กำหนดไว้เป็นเรื่องจำเป็น คณะกรรมาธิการยุโรปก็เปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกสามารถขยายการบังคับใช้กฎระเบียบ COOL ให้ครอบคลุมอาหารกลุ่มอื่นๆเพิ่มเติมได้ แต่ประเทศสมาชิกต้องขออนุญาตกับ EU และพิสูจน์ว่าการขยายการบังคับใช้กฎระเบียบ COOL ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการปกป้องสุขภาพผู้บริโภคหรือเพื่อประโยชน์ทางด้านสาธารณสุข

ฝรั่งเศสเริ่มบังคับใช้กฎระเบียบการติดฉลากแสดงแหล่งที่มาของเนื้อสัตว์และนมในอาหารแปรรูป

ฝรั่งเศสนับเป็นประเทศแรกใน EU ที่ได้รับอนุญาตให้ขยายการบังคับใช้กฎระเบียบ COOL ไปยังอาหารกลุ่มอื่นนอกเหนือจากที่ EU กำหนดไว้ ได้แก่

- อาหารแปรรูปที่มีส่วนประกอบของเนื้อวัว เนื้อสุกร เนื้อสัตว์ปีก เนื้อแกะหรือเนื้อแพะตั้งแต่ 8% ขึ้นไป จะต้องติดฉลากแสดงประเทศที่สัตว์กำเนิด (where livestock were born) เลี้ยงดู (reared) และประเทศที่ฆ่าสัตว์ (slaughtered)
- อาหารแปรรูปที่มีส่วนประกอบของนมตั้งแต่ 50% ขึ้นไป ต้องติดฉลากแสดงแหล่งกำเนิดของนมให้ผู้บริโภคทราบ

นอกจากนั้น ฝรั่งเศสยังกำหนดให้อาหารแปรรูปที่มีส่วนประกอบจากเนื้อสัตว์หรือนมที่ผลิตในฝรั่งเศส 100% เท่านั้น จึงจะสามารถระบุข้อความบนฉลากว่าเป็น “ผลิตภัณฑ์ที่มีแหล่งกำเนิดจากฝรั่งเศสหรือ *Produit d'origin Française*”

การขยายการบังคับใช้กฎระเบียบ COOL ของฝรั่งเศสมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องผู้บริโภคและเป็นไปตามกระแสความต้องการของผู้บริโภคที่อยากทราบแหล่งที่มาของนมและเนื้อสัตว์ที่ใช้ในอาหารแปรรูป โดยเฉพาะภายหลังเกิดเหตุการณ์

ตรวจพบ DNA ของเนื้อวัวในผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปหลายอย่างที่ระบุว่าทำจากเนื้อวัวเมื่อปี 2556

คณะกรรมาธิการยุโรปตกลงอนุญาตให้ประเทศฝรั่งเศสเริ่มต้นทดลองใช้กฎระเบียบ COOL กับอาหารแปรรูปที่มีส่วนประกอบของเนื้อสัตว์และนมเป็นเวลา 2 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 จนถึงสิ้นปี 2561 หลังจากนั้นฝรั่งเศสต้องส่งรายงานผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นแก่คณะกรรมาธิการยุโรป หากว่าการบังคับแสดงแหล่งกำเนิดของเนื้อสัตว์และนมในอาหารแปรรูปของฝรั่งเศสประสบความสำเร็จ ก็มีโอกาสที่คณะกรรมาธิการยุโรปอาจบังคับใช้กฎระเบียบ COOL ในลักษณะเดียวกันทั่วทั้ง EU

การบังคับติดฉลากแสดงข้อมูลแหล่งที่มาของเนื้อสัตว์และนมในอาหารแปรรูปจะก่อให้เกิดประโยชน์ คือ ผู้บริโภคทราบข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจเพิ่มและสร้างโอกาสแก่ผู้ผลิตเนื้อวัวและนมคุณภาพดี รวมทั้งช่วยกระตุ้นการจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปที่ไขมันหรือเนื้อสัตว์ที่ผลิตในฝรั่งเศส แต่ในอีกด้านหนึ่ง กลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอาหารใน EU เกรงว่าการขยายการบังคับใช้กฎระเบียบ COOL ของฝรั่งเศส อาจส่งผลกระทบต่อทำให้ผู้ผลิตมีต้นทุนเพิ่ม ขาดความยืดหยุ่นในการผลิต เพราะต้องเลือกใช้แหล่งวัตถุดิบนมหรือเนื้อสัตว์ตรงตามที่ระบุไว้ฉลากและอาจทำให้ราคาอาหารสูงขึ้น รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของตลาดร่วมยุโรปและทำให้การปกป้องทางการค้า (protectionism) รุนแรงมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากหลายประเทศใน EU กำลังยื่นขออนุญาตขยายการบังคับใช้กฎระเบียบ COOL ระดับประเทศ อาทิ อิตาลีและโปรตุเกสต้องการให้อาหารจำพวกนมและผลิตภัณฑ์จากนมติดฉลากแสดงประเทศแหล่งกำเนิดของนมที่ใช้เช่นเดียวกัน

